

ХЪРБЪРТ УЕЛС

ПОСЛЕДНИЯТ ТРЪБЕН ЗОВ

Превод от английски: Юлия Бучкова-Малеева, 1980

chitanka.info

§ 1

Историята за последния тръбен зов започва в небесните селения и завършва на всички места по цялата земя.

Трябва да знаете, че небесните селения са едно приказно място и благословените му поданици не пеят цял живот своето „алилуя“, независимо какво са ви разправяли. Защото и те като нас са пределни същества и трябва да се хранят със своята вечност на малки хапки, също както се храни пиле или дете. За да има сутрини, промени, ведрина, има моменти, когато животът им се преустройва. Децата са си все деца, винаги безкрайно нетърпеливи за игри и нови неща; те са просто деца, но благословени, така както ги виждате по картинките под нехайните нозе на господ-бог. И тъй, едно такова благословено дете, което тършувало на някакъв таван — защото небесата естествено са пълни с такива божествени тавани поради това, че там има деца, — намерило много музикални инструменти, струпани там, и протегнало пухкави ръчички към тях...

Аз наистина не мога сега да ви кажа какви са били тези инструменти, защото да сторя това, трябва да навляза в тайнството... Но за един мога да ви кажа и той бил голяма медна тръба, която господ-бог бил създал, когато създавал света — защото господ-бог свършва всичко, което започне, — за да свири с нея, когато настъпи часът на нашия последен съд. Направил я той и я оставил; стояла си там и всичко било точно както се казва в Учението за предопределението. Та това благословено дете усетило в себе си една от онези необясними страсти на детството към нейната гладкост и лъскавина, започнало да си играе с нея и да свири, завлачило я след себе си, излязло от тавана и тръгнало по веселите и златни улици и след много най-различни скиталчества стигнало до онези божествени замъци от кристал, за които несъмнено сте чели. Там благословеното дете захванало да брой звездите и забравило за тръбата край себе си, а по едно време, без да ще, я пернало с лакътя си и тя литнала...

Летяла тръбата надолу, въртяла се около оста си, летяла към един ден, което е само миг в небесните селения, а благословеното дете я гледало как пада и блещука като малка ярка точица.

Когато отново погледнало, тръбата вече я нямало.

Не зная какво се случило с това дете, щом настъпил Денят на страшния съд и се оказало, че тази лъскава тръба липсва. Зная само че Денят на страшния съд отдавна е пропуснат поради порочността на света; според мен този ден, който никога не е настъпвал, са го очаквали в хилядната година от нашата ера, но други божествени подробности не са ми известни, защото сега пренасям действието по тесните пътеки на тази земя.

Така завършва Прологът в небесните селения...

§ 2

Сега сцената представлява един мизерен малък магазин на Каледониън Маркет, където са струпани вещи с невероятна стойност и чакат някой да търси ей такива изключително евтини неща. На витрината, сякаш винаги е била там и никъде другаде, си лежи една дълга, разнебитена, изгубила цвят пиринчена тръба, която не би взел никой разумен купувач. Според порядките на този свят в нея са се настанили мишки, прах и смет. Собственикът на магазина е един много стар човечец; той е купил този магазин много отдавна, но и тогава тази тръба си е била там; той няма и представа откъде се е взела, нито от коя страна произхожда, нито каквото и да било друго. Но веднъж, когато предлагаше нещо, което нямаше да го изведе доникъде, той реши да я нарече древен церемониален средновековен обой, макар да бе длъжен да знае, че какъвто и да е един обой, последното нещо, на което би приличал, е тръба, след като винаги ги споменават заедно. Над нея висяха концертини^[1] и мелодиуми^[2], корнети и метални свирки, устни хармоники и всякакви такива загубени музикални инструменти, които радват сърцата на бедните. Един ден пред витрината застанаха двама изчернени младежи от големия автомобилен завод на Пансофист Роуд и поведоха спор.

Спорът беше за тези инструменти, струпани тук, и как можеш да изтръгнеш от тях звук, защото младежите обичаха спора. Единият твърдеше, а другият отричаше, че може да накара да зазвучи всеки инструмент тук. Спорът се разгорещи и те се обзаложиха.

— Стига обаче инструментът да е в ред — каза Хоскин, който твърдеше, че може да го стори.

— Това се разбира от само себе си — каза Бригс.

Тогава те извикаха за свидетели неколцина млади мъже, черни и омазнени, от същото предприятие, и след като продължиха да спорят и да се карат през целия следобед, влязоха при стария вехтошар към пет часа, тъкмо когато той поставяше една опушена, смрадлива парафинова лампа, за да хвърля оскъдна светлина върху неговата

всякога неприветлива витрина. След множество затруднения те се уговориха срещу един шилинг, платен предварително, Хоскин да опита всеки инструмент в магазина, който Бригс му посочи.

И тъй започнаха.

Третият инструмент, който Бригс посочи за опита, беше неизвестната тръба, която лежеше в дъното на витрината, тръбата, която вие, които сте прочели Въведението, познавате като Тръбата за последния зов. Хоскин захвана да се напъва, после пак и пак, сетне задуха отчаяно, та чак ушите го заболяха, но от тръбата не излезе нито звук. Сетне разгледа по-внимателно тръбата и откри мишките, сметта и другите неща вътре и поиска тя да бъде почистена; старият търговец, знаейки, че те бяха свикнали да боравят с автомобилни клаксони и други подобни инструменти, охотно се съгласи да я даде за почистване при условие, че я излъскат. И тъй младежите, след като оставиха подходящо капаро (което, както ще научите, беше впоследствие конфискувано), излязоха заедно с тръбата с намерение да я почистят на следващия ден в завода и да я полират с някаква специална паста за мед, използвана за грачещите тромби на фирмените автомобили. Когато това бе сторено, Хоскин отново захвана да надува.

Ала всичките му опити бяха напразни. И тогава настъпи голям спор за тази тръба — беше ли тя в ред, или не, беше ли възможно някой изобщо да я надуе. Защото в противен случай очевидно облогът трябваше да се обезсили.

Неколцина младежи също опитаха да я надуят, включително двама, които свиреха на духови инструменти в един оркестър и бяха известни със своята музикалност. След като не успяха, те застанаха твърдо на страната на Хоскин и твърдо против Бригс, а вече повечето младежи бяха на тяхното мнение.

— Не може да бъде — каза Бригс, който умееше да се измъква от всякакви затруднения. — Аз ще ви покажа, че на това нещо може да се свири.

И като взе инструмента в ръка, отиде до една особено мощна надувна тръба, която се задвижваше с крак и която стоеше в отдалечения край на шлосерския цех.

— Страшен е тоя Бригс! — каза един от останалите младежи и мнението наклони на другата страна.

Бригс извади луличката от меха и надувната тръба и прикрепил внимателно мундщука към тръбата. После съвсем невъзмутимо измъкна канап, намазан с пчелен восък, измежду много други странни и мръсни вещи, които съдържаше джобът му, и върза мундщука за тръбата. Чак тогава започна да натиска педала на меха.

— Страшен е този Бригс, брей! — каза онзи, който и преди му се бе възхитил.

Тогава се случи нещо странно.

Появи се светкавица. Каквото и да беше, приличаше на светкавица. Чу се звук, който сякаш съвпадна точно със светкавицата.

По-късно младежите се съгласиха, че тръбата се бе разпаднала на парчета. Разпадна се и изчезна, а всичките парчета полетяха към лицата им — докато Бригс остана зашеметен и изплашен. Прозорците на шлосерския цех се пръснаха, а наоколо разните апарати и коли доста се поразместиха, *но от тръбата не откриха никаква следа.*

Това последно обстоятелство озадачи и обърка извънредно много нещастния Бригс. Озадачи го и го обърка още повече, защото бе имал впечатлението, тъй необикновено, тъй невероятно, че никога не ще може да го опише на някой друг човек. В същност ето какво бе впечатлението му: светкавицата, която се появи заедно със звука, идваше не от тръбата, а към нея, и именно тя бе причина за нейното поразяване и отнасяне, а по форма светкавицата приличаше на някаква голяма огнена ръка.

---

[1] Концертино — вид хармоника с шестостенна форма. ↑

[2] Мелодиум — по-старото название на хармониума, клавишен духов инструмент с мехове, движени с педали. ↑

§ 3

Ала това не бе всичко, това не бе единственото необикновено явление около изчезването на тази разнебитена тръба. Имаше и друго, още по-трудно за описание — сякаш за миг нещо се бе разтворило.

Младежите, които работеха заедно с Хоскин и Бригс, макар напълно трезвомислещи благодарение на работата с различни машинарии, доловиха в явлението нещо неопикуемо — сякаш за момент светът не беше свят, а нещо светло и прекрасно, още по-голямо...

Ето какво бе казал един от тях.

— Усетих — каза той, — като че за миг бях отвят в Царствата небесни.

— Точно така беше и с мен — каза друг. — „Господи — рекох си аз, — настъпил е Денят на страшния съд!“, а сетне се намерих повален сред куп пили.

Никой друг обаче не можа да каже нещо по-определено.

§ 4

Освен всичко появи се и буря. По целия свят се разрази буря, която озадачи метеоролозите, някакъв мигновен ураган, който остави в продължение на седмици атмосферата в състояние на нечуван хаос, дъждове, вихрушки, депресия и ненормални явления. От четирите края на земята се понесоха новини.

Над цял Китай например, тази земя на свещени гробове, се появи пясъчна буря, прах бушуваше във въздуха. Нещо подобно на земетресение разтърси Европа — земетресение, което сякаш бе взело присърце странните интереси на господин Алгърнън Аштън^[1]; то разпукваше мавзолеи и разтърсваше каменните настилки на катедрали, омиташе цветните лехи на гробниците и поваляше надгробните камъни. Един крематориум в Тексас експлодира. Световното море силно се развълнува, а красивото пристанище на Сидни в Австралия се напълни с акули, които се носеха с обърнати кореми, сякаш в знак на отчаяние...

И навсякъде, по целия свят, се чу звук, подобен на звука от тръба, която изведнъж е секнала.

---

[1] Аштън, Алгърнън (1859–1939) — английски композитор. ↑

§ 5

Но всичко казано дотук е само повърхностната обвивка на цялата история. Действителността е нещо различно. Ето какво: в този миг и само за миг мъртвите оживяха, а всички живи в този свят за момент видяха господ-бог и цялата му мощ, ордите от ангели и цялата му свита, която гледаше отгоре. Всички го видяха, както понякога при светкавица човек вижда през тъмата, а сетне мигновено светът пак остана непрозрачен, ограничен и дребен, обикновен. Ето каква е несравнимата истина около тази история. Такива проблясъци е имало в някои редки случаи. Житията на светците изобилствуват с тях. Такъв проблясък е озарил Девиндранат Тагор^[1] при горящия планински проход в Бенарес^[2]. Това обаче не беше изолирано явление, а повсеместно, светкавицата озари всички. Не навсякъде тя беше една и съща, затова онези, които се съмняваха, намериха основания за отричане, когато не след дълго в неофициалната преса се появи нещо като дискусия. За този случай един твърдеше, че му се сторило как някой стои много близо до него, а друг видял как всички небесни обитатели лумват към трона на всевишния.

Имаше и други, видели някой да ги следи замислено, и други, които си представяли огромни стражи пред някаква забулена фигура; трети пък не усетили нищо божествено, а само чувството на щастие и свобода, каквото човек изпитва при внезапния изблик на слънчева светлина през пролетта... Затова човек е склонен да повярва, че е видяно нещо повече от изумително, нещо твърде необикновено и че всичките тези неща, които хората са си помислили, че са видели, са само резултат от жизнен опит и въображение. Било е светлина, било е красота, било е нещо възвишено и величествено и от него този свят за един нетраен миг е станал прозрачен и лазурен.

А сетне всичко изчезнало.

И хората си останали с въпроса какво са видели и какво значение има то за тях.

[1] Става дума за Рабиндранат Тагор (1861–1941) — индийски поет и философ, получил Нобелова награда за литература. ↑

[2] Бенарес — дял от Югоизточен Утар Прадеш, Индия. ↑

§ 6

Една дребна стара дама седеше край камината в неголяма всекидневна в Уест Кензингтън. Котката ѝ се бе настанила в нейния скют, а на носа ѝ имаше очила; четеше тя сутрешния вестник, а до нея, на специално поставена масичка, имаше чай и намазана с масло кифла. Бе привършила с престъпленията и сега четеше за кралското семейство. Когато прочете всичко написано за кралското семейство, остави вестника, спусна котката на килимчето пред камината и се зае с чая си. Бе наляла първата си чашка и тъкмо поднасяше четвъртинка от кифлата към уста, когато зазвуча тромбата и блесна светкавицата. Докато траеше този миг, тя остана неподвижна с четвъртинката от кифлата във въздуха. После съвсем бавно върна парчето на място.

— Какво ли е това сега? — каза тя.

Погледна котката, но котката бе съвсем спокойна. Сетне се вторачи в лампата. Беше стабилна, безопасна лампа, която винаги ѝ бе служила вярно. Погледът ѝ се насочи към прозореца, но завесите бяха спуснати и всичко бе както трябва.

— Човек ще си помисли, че се разболявам — каза тя и се зае с хлебчето.

§ 7

Недалеч от тази стара дама, най-много на три четвърти миля, господин Парчестър седеше в луксозния си кабинет и пишеше изключително хубава, съдържателна проповед за „Необходимостта да се вярва в бога“. Той бе красив, сериозен, съвременен проповедник, беше енорийски свещеник в една от нашите големи църкви в Уест Енд и бе събрал около себе си мнозина светски личности. Всяка неделя и на удобни интервали през седмицата той воюваше против Съвременния материализъм, Научното образование, Прекаления пуританизъм, Прагматизма, Съмнението, Лекомислието, Егоистичния индивидуализъм. Продължаващото отпускане на закона за разводите, срещу злините на нашето време — и всичко останало, което не беше на мода. Вярваше съвсем неподправено, според твърденията му, във всички стари, обикновени, мили неща. Имаше лице на светец, но го бе направил приемливо за всички, като си бе пуснал бакенбарди. И нищо не можеше да укроти хубостта на неговия глас.

Беше неуморен деятел за духовния живот на столицата — за да не дадем на Лондон по-грубо име — и неотменните му проповеди бяха върнали вярата и смелостта на не една бедна душа, блуждаеща на ръба на мрачната река на мисълта...

И точно както красивите християнски девойки бяха изиграли прекрасна роля в последните дни на Помпей, спечелили гордите римски сърца за една омразна и презряна вяра, така естествено изтънчените маниери на господин Парчестър и неподправеният му, мелодичен и дълбок като звука на тропет глас бяха спечелили десетки от нашите полуезични богаташки за църквата и обществената дейност, чийто център бе тъкмо неговата църква.

Сега на светлината на една силно затъмнена електрическа лампа той пишеше тази проповед за тихата, пълноценна вяра (тук-там допускаше някои по-тежки удари, едва ли безболезнени, към появилите се напоследък неверници и съперничаещи мнения), за простичката, свята вяра на нашите бащи.

Тогава се появи този пресекнал звук и това видение.

§ 8

От всички неизброими множества, които за една нищожна частица от секундата бяха зърнали божественото, никой не бе тъй заслепяващо и дълбоко потресен, както господин Парчестър. Защото, навярно тъкмо поради неговата тъй изтънчена духовна натура, той *видя* с очите си и като *видя*, повярва. Изпусна писалката и я остави да се изтърколи по ръкописа му, а той онемя, всяка капчица кръв изчезна от лицето и устните му, а очите му захванаха да блуждаят.

Докато бе писал и защищавал господа, господ сам се бе появил!

За миг пердето се бе дръпнало настрани; и пак бе паднало; ала в главата си той бе получил фотографско впечатление от всичко, което бе видял — гробовете, йерархията, сиянието, необятното струене, страшните, нежни очи. Той го усещаше, сякаш видението още бе там, зад лавиците с книги, зад картините по стената и пердетата по прозорците; *божествен съд имаше дори сега!*

Той седя доста дълго, неспособен за нищо друго, освен да възприема това върховно усещане. Ръцете му лежаха отпуснати върху писалището пред него. После, съвсем бавно, вторачените му очи започнаха отново да съзнават непосредствените вещи и попаднаха върху разпиления ръкопис, с който се бе занимавал дотогава. Той прочете едно недовършено изречение и без да бърза, възстанови намисленото. Докато правеше това, в ума му нахлу картината на неговото паство, така както го наблюдаваше от амвона по време на вечерната проповед, така както възнамеряваше да го види в предстоящата неделна вечер: лейди Рупърт на нейния стол, лейди Блекс на нейния, и госпожа Мънбридж, богатата и като всяка еврейка много привлекателна госпожа Мънбридж, която със своята набожност го доближаваше до себе си; всяка от тях бе с една или две приятелки, доведени да му се възхитят, а зад тях стояха семействата Хексъм и Уасингъм, зад тях пък други, и още, и още — редици хора, галериите от двете страни препълнени с богомолци от негосподстващите класи, а после величественият орган и неговият великолепен хор, в

очакване да го подкрепят и допълнят, и високият олтар от лявата му страна, и красивият нов параклис на Мадоната, създаден от Роджър Фрай и Уиндъм Луис, и всички най-модни хора на изкуството от дясната му страна. Той мислеше за това заслушано множество през леката мъгла на хилядите електрически свещи и как бе запланувал отделните части на беседата си така, че нотките на красивия му глас да се леят бавно като златисти листа в есента в тази притихнала, езерна вода на тяхната тишина, дума след дума, фраза след фраза, докато стигне до...

„В името на отца и сина...“

И през цялото време ще знае, че лейди Блекс наблюдава лицето му и че госпожа Мънбридж, навела тези грациозни рамене малко напред, наблюдава лицето му...

Много хора ще наблюдават лицето му.

Много хора посещаваха някои проповеди на господин Парчестър. Веднъж бе съобщено, че и господин Балфур пристигнал. Само за да го чуе. След проповедите му най-непознати хора идваха и се изповядваха в красиво обзаведената приемна зад църковната канцелария. Всякакви люде. Веднъж или два пъти той самият бе помолил някои хора да дойдат и да го чуят; една от посетителките бе много красива жена. Често той мечтаеше за хората, които биха могли да дойдат: изтъкнати люде, влиятелни лица, забележителни личности. Ала никога досега на господин Парчестър не му бе хрумвало, че мъничко скрита от останалото паство, зад тънкото було на този материален свят съществува друга аудитория. И че господ също, господ също наблюдава лицето му.

И винаги го е наблюдавал.

Ужас скова господин Парчестър.

Той се изправи, сякаш божеството бе влязло в стаята при него. Целият се разтрепери. Усети как го отнасят или някой се готви да го отнесе.

— Не знаех това — каза накрая той.

Щракването на вратата зад него го предупреди, че не е сам. Обърна се и видя госпожица Скелтън, неговата машинописка, тъй като беше време да дойде за ръкописа и да го препише със специален четлив шрифт, какъвто той ползваше. За момент впери очи в нея като непозната.

Тя обърна към него дълбок, обожаваш поглед. „Подранила ли съм?“, попита тя с бавния си, меланхоличен глас, готова без шум да се оттегли.

Той не отговори веднага. После каза:

— Госпожице Скултън, Божият съд е при нас!

И забелязвайки, че тя стои обърквана, продължи:

— Госпожице Скултън, как можете да очаквате, че ще продължавам да измислям и предъквам тези бабини деветини, когато над нас се е спуснал Мечът на истината?

Нещо в лицето ѝ го накара да зададе следния въпрос:

— Вие видяхте ли нещо?

— Помислих, че е защото разтърках очи.

— Значи, наистина има господ! И в момента той ни гледа. И всичко около нас: тази грешна стая, този нелеп костюм, този смешен живот на богохулни преструвки!...

Той спря изведнъж, нещо като ужас се изписа на лицето му.

С безнадежден жест той се втурна край нея. Появи се като обезумял на площадката пред своя слуга, който мъкнеше някаква кофа с въглища нагоре по стълбата.

— Бромтън — каза той, — какво правиш?

— Въглищата, сър.

— Остави ги, човече! — каза той. — Душата ти не е ли безсмъртна? Бог е сред нас! Съвсем близко! Покай се! Обърни се към него! Царството небесно е тук, при нас!

§ 9

Ако вие сте полицай, объркан от някоя внезапна и необяснима катастрофа: налетяло такси върху уличен електрически стълб, придружена от ослепителна светкавица и звук от секнал изведнъж автомобилен клаксон, едва ли бихте искали да ви смути някакъв гологлав свещеник, ненадейно изникнал из красивата си къща, съобщавайки ви, че „Царството небесно е при нас!“. Вие сте учтив с него, защото дълг на всеки полицай е да бъде учтив с почтените господа, но му казвате: „Съжалявам, обаче точно сега не мога да ви слушам, сър. Всяко нещо с времето си. Трябва да се оправям с този тук малък инцидент.“ И ако той настоява, обикаля и подскача около насъбралата се тълпа и отново дойде при вас, вие казвате: „Страхувам се, че ще се наложи да ви помоля да се отстраните оттук, сър. Вие никак не ми помагате, сър.“ И ако, от друга страна, вие сте добре подготвен католически свещеник, който знае как да се оправя в света, едва ли бихте досаждали на един полицай по време на дежурство, след като ви е казал това, дори да мислите, че господ ви гледа и часът на Божия съд е ударил. Вие се обръщате и отминавате, малко угнетен, оглеждайки се дали някой друг наоколо би обърнал внимание на грандиозните ви новини.

Точно така се случи и с господин Парчестър.

Той усети някаква странна малка дупчица в своята вяра. Мина покрай доста хора, без да каже нищо повече, а следващият човек, при когото спря, по-точно се приземи, бе една цветопродавачка, седнала до кошницата си на ъгъла на Чексинтън Скуеър. Тя се оказа неспособна да го прекъсне веднага щом той започна да ѝ говори, тъй като връзваше голям букет бели хризантеми и единия край на канапчето беше стиснала със зъби. А нейната дъщеря, която стоеше до нея, бе от онези момичета, които не биха изплашили дори една гъска.

— Знаете ли, добра жено — каза господин Парчестър, — че докато ние, бедните земни същества, вършим нашите дребни обязанности тук, докато грешим и се блъскаме и вървим по

всевъзможни низки пътища, близо до нас, над нас, около нас, гледайки ни, съдейки ни, са бог и неговите свещени ангели? Аз получих видение и не съм единствен. Аз го видях. Ние сме в Царството небесно сега и тук и божественият съд е около нас. Нищо ли не забелязвате? Никаква светлина? Никакъв звук? Никакво предупреждение?

В този момент старата цветопродавачка свърши връзването на своя букет цветя и вече можеше да говори.

— Видях — каза тя. — И Мери също, и тя го видя.

— Е? — попита господин Парчестър.

— Но боже господи! Какво от това? — отвърна старата продавачка на цветя.

§ 10

При тези думи сякаш слана попари господин Парчестър. Той прекоси Чексинтън Скуеър някак по инерция.

Все още бе почти сигурен, че е видял господ, докато бе седял в кабинета си, но сега не бе тъй сигурен, че светът ще повярва това. Навярно усети, че идеята му да се втурне сред хората и да им разкаже всичко е прибързана и нежелана. В края на краищата един свещеник от английската църква е само една брънка в голямата машина; а в световната духовна криза задачата на тази огромна машина би трябвало да бъде нейното действие като едно решително тяло. Тези изолирани викове по улиците бяха недостойни за един ръкоположен свещеник. Това бе нещо унижително. Вулгарен индивидуалистичен крясък. Внезапно му хрумна, че по-добре ще бъде да иде и разкаже всичко на своя епископ, великия епископ Умпач. Повика такси и след половин час се озова при своя духовен командир. Интервюто бе извънредно трудно и мъчително...

Без всякакво съмнение господин Парчестър вярваше. Епископът му се стори съвършено раздразнен и решил да не вярва. За пръв път в своята кариера господин Парчестър разбра колко силна, ревнива враждебност може да предизвика в умовете на йерархията един красив, речовит и обичан проповедник. Това не е, мислеше си той, разговор. Той сякаш се хвърляше в обора на бик, отдавна горящ от нетърпение да мушка.

— Неизбежно — каза епископът — това театралничене, тези приказки за въртенето на звездите, крайната възбуда, преувеличената душевна криза и всичко останало са довели до нервния шок, който ви е обхванал. Неизбежно. Били сте поне достатъчно благоразумен да дойдете при мен. Виждам, че сте само в началото на своето тревожно състояние, но във вашите мисли вече се събират нови халюцинации, които ще ви обладаят напълно, гласове, необикновени мисли и задачи, странни открития... Бих искал да притежавам силата да ви спра още тук, да ви изпратя да си починете.

Господин Парчестър правеше отчаяни усилия да се въздържа.

— Но аз твърдя — каза той, — че видях бог! — И добави, сякаш да убеди самия себе си: — По-ясно, по-сигурно, отколкото виждам вас.

— Естествено — каза епископът, — ето по този начин идват на бял свят странните нови секти; ето така от недрата на църквата изникват новите фалшиви пророци. Лесно възбудими, мъже от вашия тип, с развинута фантазия.

За свое собствено изумление господин Парчестър избухна в сълзи.

— Но аз ви уверявам — хлипаше той, — той е тук. Видях. Зная това.

— Не говорете глупости! — каза епископът. — Тук няма никой освен нас двамата!

Господин Парчестър възрази:

— Но... Той е вездесъщ.

Епископът овладя израза на досада.

— Характерно е за вашето състояние — каза той, — че сте неспособен да различавате между материалните неща и духовната истина... А сега чуйте какво ще ви кажа. Ако цените вашето здравомислие и обществено благоприличие, а също и дисциплината на църквата, оттук си идете право в къщи и си легнете. Пратете да повикат Брудхейс, който ще ви предпише добро успокоително. И прочетете нещо, което ще премахне смущението ви, нещо изящно и пречистващо. Аз от своя страна бих ви препоръчал „Житието на свети Франциск Асизки“.

§ 11

За нещастие господин Парчестър не се върна у дома си. Той излезе от жилището на епископа зашеметен и изумен и внезапно върху пълното му отчаяние легна мисълта за госпожа Мънбридж.

Тя би разбрала...

Въведоха го в нейната малка дневна. Тя вече се бе оттеглила в своята стая да се преоблича, но когато чу, че той идва да я посети и много желае да я види, наметна си широк, красив и малко negliже халат за чай и побърза към него. Той се опита да ѝ разкаже всичко, но тя само повтаряше: „Така! Така!“ Беше сигурна, че той ще поиска чаша чай — изглеждаше тъй бледен и изтощен. Позвъни да донесат обратно приборите за чая; настани скъпия светец в едно кресло край камината; около него постави възглавници и се настани до него. И когато започна малко по малко да осъзнава онова, което той бе преживял, внезапно разбра, че и тя бе преживяла същото. Това видение напомняше идея, свързала техните умове чрез съчувствието. Такава мисъл заблестя у нея, докато разбъркваше сама чая му. Той бе плакал! Как нежно усещаше той всички неща! Та той бе по-чувствителен от жена. Каква лудост да очаква разбиране от един епископ! Но това тъкмо прилягаше на отсъствието на всичко светско у него. Обзе я прилив на нежност.

— Ето вашия чай! — каза тя и се наведе към него, напълно съзнавайки своята свежест, топлота и прелест; и внезапно, никога не би могла да си обясни защо го бе направила, тя изпита желание да го целуне по челото.

Колко неописуема е утехата да имате за приятел жена с такова вярно сърце! Колко е приятно! Какво успокоение!...

Около седем и половина същата вечер господин Парчестър се завърна в своя дом и Бромтън го посрещна. Като видя своя господар отново възстановен и сдържан както винаги, Бромтън се успокои.

— Бромтън — каза господин Парчестър, — тази вечер няма да вечерям както всякога. Само едно овче котлетче и малка бутилка

„Перие жуе“ на поднос в кабинета ми. Ще трябва да довърша своята проповед.

§ 12

Това, което се бе случило с господин Парчестър, Бромтън и госпожа Мънбридж, с шофьора на таксито, полицая и дребната стара дама, с автомобилните техници, секретарката на господин Парчестър и епископа, се случи и с останалите хора в целия свят. Ако някое явление е достатъчно необикновено и велико, никой няма да го забележи. Хората ще продължат да вървят по пътя си, макар някой да е възкръснал сред мъртвите, за да им каже, че настъпва Царството небесно, макар самото това Царство и цялата му слава да станат видими и да заслепят очите им. Те и техните пътища са едно. Хората ще продължат да вършат своето, както зайците продължават да пасат в своите зайчарници на стотина метра от някоя артилерийска батарея. Защото зайците са си зайци, създадени да ядат и да се множат, а хората са човешки същества, същества на навика, порядките и предразсъдъците; каквото и да ги е създадо, каквото и да ги е съдило, каквото и да ги порази — те само биха извърнали поглед към това нещо, също както зайците биха погледнали към трясъка на оръдията, но никога не биха напуснали своите марулки и никога не биха престанали да душат своите женски.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.